

Sygn. akt: III U 1031/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015 r. w O.

sprawy z odwołania E. Ł. i T. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania E. Ł. i T. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 03.06.2013r. **nr** (...)

z dnia 02.09.2014r. **nr** (...)

orzeka:

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że ustala, iż T. Ł. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność - E. Ł. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01.08.2012r. do dnia 31.08.2012r. i od dnia 12.10.2012r. do dnia 28.02.2013r.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 03.06.2013. i z dnia 02.09.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. stwierdził, że T. Ł. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą – E. Ł. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 09.07.2012r. do dnia 31.07.2012r., od dnia 01.09.2012r. do dnia 30.09.2012r. i od dnia 01.03.2013r.

Od powyższych decyzji odwołał się zarówno T. Ł. jak i E. Ł.. Wnosili oni o ustalenie, że T. Ł. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu także od dnia 01.08.2012r. do dnia 31.08.2012r. oraz od dnia 12.10.2012r. do dnia 28.02.2013r.

Sprawy zainicjowane tymi odwołaniami zostały na mocy art.219 kpc połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania. Powołał się na art.14 ust.1 i ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z którego wynika, że dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki. ZUS stwierdził bowiem, że składka za sierpień 2012r. nie została uiszczona w terminie w należytej wysokości. Nadto ZUS stwierdził także, że nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku przywrócenie terminu do jej uiszczenia i dlatego odmówił przywrócenia terminu do uiszczenia składki za sierpień 2012r. W konsekwencji uznania, że składka za sierpień 2012r. nie została uiszczona w terminie - ZUS uznał, że E. Ł. nieprawidłowo rozliczyła także składki za T. Ł. od 12.10.2012r. do 28.02.2013r., gdyż rozliczała je tak, jakby T. Ł. miał prawo do zasiłku chorobowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. Ł. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. T. Ł. jest jej mężem. Prowadził on własną działalność gospodarczą i z tego tytułu był zgłoszony do ubezpieczenia chorobowego. T. Ł. następnie zawiesił własną działalność gospodarczą.

Dnia 09.07.2012r. E. Ł. zarejestrowała go jako osobę współpracującą. Dnia 29.07.2012r. T. Ł. potknął się na schodach, przebywał w szpitalu, a następnie przeszedł operację kręgosłupa. Wystawiano mu zwolnienia lekarskie. W ZUS E. Ł. uzyskała informację, że zasiłek chorobowy będzie przysługiwał T. Ł. po 90 dniach od chwili objęcia go ubezpieczeniem.

E. Ł. odprowadziła za T. Ł. składkę za sierpień 2012r. we właściwym terminie, przy czym w wysokości składki uwzględniła okoliczność, że T. Ł. przebywał na zwolnieniu lekarskim. Dlatego zapłaciła ją w niższej wysokości.

Od dnia 01.10.2012r. E. Ł. wyrejestrowała T. Ł. jako osobę współpracującą. Od tego bowiem dnia T. Ł. wznowił własną działalność gospodarczą.

W tym czasie uzyskała informację z ZUS, że zapłaciła za T. Ł. składkę za sierpień 2012r. w niewłaściwej wysokości. E. Ł. bezzwłocznie dokonała korekty i dopłaciła dnia 03.10.2012r. brakującą część składki wraz z odsetkami.

Dnia 09.10.2012r. upłynęło 90 dni od chwili zarejestrowania T. Ł. jako osoby współpracującej. Od dnia 12.10.2012r. T. Ł. zawiesił ponownie własną działalność i znów zgłoszony jako osoba współpracująca E. Ł.. W związku z tym, że dnia 09.12.2012r. upłynął 90-dniowy okres niezbędny do możliwości korzystania z zasiłku chorobowego, E. Ł. rozliczała T. Ł. jak osobę korzystającą ze zwolnienia lekarskiego. T. Ł. korzystał w okresie od dnia 29.07.2012r. do dnia 29.12.2012r. ze zwolnienia lekarskiego oraz okresowo korzystał ze zwolnień lekarskich w styczniu i lutym 2013r. Dlatego za październik i listopad 2012r. E. Ł. wykazała zerową podstawę wymiaru składek. Natomiast za miesiące grudzień 2012r., styczeń i luty 2013r. pomniejszyła podstawę wymiaru składek o zasiłek chorobowy.

ZUS odmówił T. Ł. wypłaty zasiłku chorobowego z uwagi na fakt, że składka za sierpień 2012r. nie została opłacona w terminie w należytej wysokości. To spowodowało, że od dnia 29.07.2012r. T. Ł. nie był objęty ubezpieczeniem chorobowym nieprzerwanie przez 90 dni. W konsekwencji ZUS uznał także, że nie było podstaw do wykazywania za październik i listopad 2012r. zerowej podstawy wymiaru składek oraz nie było podstaw do pomniejszania podstawy wymiaru składek o zasiłek chorobowy w okresie od grudnia 2012r. do lutego 2013r.

Pismem z dnia 05.08.2014r. ZUS nie wyraził zgody na przywrócenie terminu do opłacenia składki za T. Ł. za sierpień 2012r.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z **art.11 ust.2** ustawy z dnia 13.10.1998r. o **systemie ubezpieczeń społecznych** (tekst jedn. Dz.U. z 2013, poz.1442 ze zm.) dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby prowadzące działalność pozarolniczą oraz osoby z nimi współpracujące.

Natomiast w myśl **art.14 ust.1 i ust.2 pkt 2** w/w ustawy – objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym

wniosek został zgłoszony. Ubezpieczenie ustaje natomiast od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono składki należnej na to ubezpieczenie.

Zgodnie z art.47 ust.1 pkt 1 w/w ustawy – termin do uiszczenia składki chorobowej mijał 10-tego dnia następnego miesiąca. Zatem składkę za sierpień 2012r. winna zapłacić do dnia 10 września 2012r.

W niniejszym postępowaniu spór pomiędzy stronami sprowadzał się do okoliczności, czy T. Ł. podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu także w sierpniu 2012r. oraz od dnia 12.10.2012r. do dnia 28.02.2013r.

W myśl powoływanych powyżej przepisów – nieuiszczenie dobrowolnej składki chorobowej w terminie skutkuje ustaniem ubezpieczenia chorobowego od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono składki należnej na to ubezpieczenie. Ponieważ E. Ł. nie uiściła za T. Ł. składki za sierpień 2012r. na ubezpieczenie chorobowe w należytej wysokości w terminie – zatem zgodnie z art.14 ust.2 pkt 2 w/w ustawy – ZUS stwierdził, że ubezpieczenie ustało z mocy prawa od dnia 01.08.2012r. Tylko złożenie w organie rentowym wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie daje szansę na kontynuowanie ubezpieczenia (tak SA w Białymstoku w wyroku z dnia 24.03.2010r., IIIAUa 110/10). E. Ł. taki wniosek złożyła. Wprawdzie organ rentowy w piśmie z dnia 05.08.2014r. nie wyraził zgody na przywrócenie terminu do opłacenia składki za T. Ł. za sierpień 2012r., jednakże w niniejszym postępowaniu Sąd mógł dokonać oceny, czy zachodziły podstawy do przywrócenia terminu do uiszczenia składki.

W przypadku, gdy sporne jest podleganie ubezpieczeniu chorobowemu, to dla ustalenia tej okoliczności istotne jest przesądzenie, czy ubezpieczenie nie wygasło z powodu nieopłacenia składki w terminie. Wówczas sądowa kontrola decyzji nie może pomijać kwestii zachowania terminu ani zasadności odmowy wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie. ZUS, wyposażony w kompetencję wyrażania zgody na opłacenie składki po terminie, winien zaś jest ujawnić, jakimi przesłankami kierował się odmawiając jej a Sąd podda je ocenie. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 stycznia 2007r. (I UZP 6/06). Wprawdzie powyższa uchwała została wydana na tle decyzji odmawiającej zasiłku chorobowego, lecz może znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie, bowiem zawarte w niej rozważania dotyczą kwestii uprawnień Sądu do badania zasadności odmowy wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie.

Z uzasadnienia pisma odmawiającego wyrażenia zgody na przywrócenie terminu do uiszczenia składki wynika jedynie, że ZUS nie przywrócił tego terminu, gdyż składka nie została opłacana w należytej wysokości we właściwym terminie. ZUS nie odniósł się w żaden sposób do przyczyn, które taki stan spowodowały.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do przywrócenia terminu do uiszczenia składki za sierpień 2012r. Sąd wziął bowiem pod uwagę, że E. Ł. dokonała opłacenia składki za ten miesiąc do 10 września 2012r., przy czym wpłaciła tę składkę w zaniżonej wysokości. Było to jedynie skutkiem tego, że na skutek swej niewiedzy oraz błędnych informacji – przy ustalaniu wysokości składki za T. Ł. rozliczyła ją tak, jakby korzystał on ze zwolnienia lekarskiego i miał prawo do zasiłku chorobowego. Po uzyskaniu z ZUS informacji, że składka rozliczona jest błędnie – bezzwłocznie uiściła brakującą część składki oraz zapłaciła odsetki za zwłokę.

W ocenie Sądu odwołująca usprawiedliwiła swoje opóźnienie w opłaceniu składki w odpowiedniej wysokości za sierpień 2012r. Z jej zeznań wynika bowiem, że było to jedynie efektem przekonania, że zapłaciła składkę we właściwej wysokości.

Zdaniem Sądu należy uznać, że zostały spełnione przesłanki do przywrócenia terminu do opłacenia składki za sierpień 2012r. W konsekwencji uznania, że zachodziły podstawy do przywrócenia terminu do opłacenia składki za sierpień 2012r. – należy uznać, że składki za T. Ł. także za październik, listopad i grudzień 2012r. oraz styczeń i luty 2013r. zostały uiszczone w należytej wysokości i w terminie, co wynika z pisma ZUS z dnia 19.12.2014r. (k.65-66).

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że ustalił, iż T. Ł. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność – E. Ł. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01.08.2012r. do dnia 31.08.2012r. i od dnia 12.10.2012r. do dnia 28.02.2013r.